

פיזיקה 2

פרק 5 - דיפול חשמלי

תוכן העניינים

1. הכל על דיפול.....1

הכל על דיפול:

שאלות:

1) תרגיל ופיתוח הנוסחה של דיפול מהשדה

שני מטענים בעלי מטען q ו- $-q$ ממוקמים $x=a$ ו- $x=-a$.

א. חשב את הכוח הפועל על מטען

שלישי Q הנמצא בנקודה $(x, y, 0)$.

ב. הנח שמרחק המטען מהראשית

גדול בהרבה מהמרחק בין

המטענים והזווית של וקטור

מיקום המטען עם ציר ה- x הוא 45° .

השתמש בתשובה של סעיף א' ובקירובים

וחשב מה הכוח הפועל על המטען.

ג. חשב את וקטור מומנט הדיפול שיוצרים המטענים.

ד. חשב שוב את הכוח הפועל על המטען, הפעם השתמש בנוסחה של שדה של

דיפול והראה כי התשובה זהה לתשובה של סעיף ב'.

2) דיפול בראשית מזיז אלקטרון

נתון דיפול $\vec{p} = (p, 0, 0)$ הנמצא בראשית.

א. מצא את הגודל p כך שאלקטרון הממוקם בנקודה $(a, 0, 0)$ עם

מהירות $(v, 0, 0)$ ייעצר בנקודה $(b, 0, 0)$.

ב. מצא את הגודל p כך שאלקטרון הממוקם בנקודה $(a, -\sqrt{2}a, 0)$ עם

מהירות $(0, 0, v)$ יבצע תנועה מעגלית.

3) חישוב שגיאה

מטען q נמצא ב- $(0, 0, d)$ ומטען $-q$ נמצא ב- $(0, 0, -d)$.

א. חשב את הפוטנציאל המדויק בנקודה כלשהיא על

ציר z .

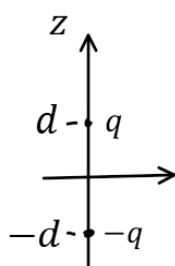
ב. מהו הערך המינימלי של z כך שהקירוב של

הפוטנציאל של דיפול לא יסטה יותר מאחוז אחד

מהפוטנציאל האמיתי?

ג. מהו הערך המינימלי של z כך שהקירוב של השדה

של דיפול לא יסטה יותר מאחוז אחד מהשדה האמיתי?

תשובות סופיות:

$$\vec{E} = kq \left[\left(\frac{x-a}{((x-a)^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}} - \frac{x+a}{((x+a)^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}} \right) \hat{x} + \left(\frac{y}{((x-a)^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}} - \frac{y}{((x+a)^2 + y^2)^{\frac{3}{2}}} \right) \hat{y} \right] \quad \text{א. (1)}$$

$$\frac{kq}{r^3} (a\hat{x} + 3a\hat{y}) \quad \text{ב.} \quad q2a\hat{x} \quad \text{ג.} \quad \text{ד. שאלת הוכחה.}$$

$$\rho = \frac{mv^2}{2e^k} \left(\frac{a^2 b^2}{b^2 - a^2} \right) \quad \text{א. (2)} \quad |e| \frac{K\sqrt{2}p}{3\sqrt{3}a^3} \quad \text{ב.}$$

$$\varphi(q) = \frac{kq2d}{z^2 - d^2} \quad \text{א. (3)} \quad z_{\min} = 10d \quad \text{ב.} \quad z_{\min} \approx 14.14d \quad \text{ג.}$$